

ganske vist beklageligt, at man ikke kan finde et bestemtere Udtryk for, hvad Loven angaar, end det, som § 1 giver, men jeg skal ikke for mit Vedkommende komme med noget Nyt i saa Henseende, thi ikke heller jeg ser mig i Stand til paa en mere præcis Maade at give det, som tilfignes, sit rigtige Udtryk. Som det nu staar, har det jo den Ulempe, at man bliver nødt til at referere til en saadan Bestemmelse som den, der findes i 2den Del af § 1, at i Lovstilsælde afgjøres det af Indenrigsministeriet, hvorvidt noget Arbeidssted falder ind under Lovens Bestemmelser eller ikke. Det forekommer mig ganske vist at være den eneste praktiske Maade at tage Sagen paa, thi at overlade det til Domstolene i hvert enkelt Tilfælde at afgjøre Sagen efter optaget Skjøn og de øvrige strenge Bevisligheder, som Domstolene ville kræve, ville neppe være hensigtsmæssigt; men paa den anden Side har det dog sin ikke ringe Ulempe, at Skjønnet overlades til Indenrigsministeren. Det er Noget, der forøvrigt allerede tildels er gjort opmærksom paa i det andet Thing — idet ikke blot selve Spørgsmaalet om Straffskylden, om hvorvidt Noget er i Berøring med Strafansvar, paa denne Maade endog saa i flere Retninger kan blive afhængig af Indenrigsministerens Afgjørelse, men det vil være en Afgjørelse, hvis Udfald den Vedkommende ikke vil kunne forudsæ, eller i alt Fald vil det ikke med Billighed kunne forlanges, at han skulde kunne forudsæ den; det er, som sagt en stor Ulempe. Det gælder ikke, hvor Virksomheden kaldes Fabrik, thi de, der kalde sig Fabrikanter, maa jo i og for sig vide, at de ligge indenfor Lovens Omraade, selv om Loven ikke passer paa deres Virksomhed; de ville dog høre ind under den, og naar de ville undgaa, at dens Bestemmelser finde Anvendelse paa dem, maa de søge at ty ind under Lempelsesparagrafen; men for de Andre vil det ofte stille sig meget tvivlsomt, om de høre ind under Loven, eller rettere sagt, de ville iventet kunne faae at vide, at de høre ind under Loven, der vil en Skjøn Dag falde en Resolution fra Indenrigsministeren for, at de høre ind under den, og som Følge deraf nødes Domstolene til at idømme dem Straffe for forskjellige Overtrædelser af Bestemmelserne i denne Lov. Det forekommer mig, at der fremkommer Ulemper paa den Maade; naturligvis kan man ved en lempelig og forstandig Anvendelse af Loven — hvis man kan gjøre Regning paa den — kunne hjælpe derpaa; men bedre var det, og jeg vilde være tilbøjelig til at gaa denne Vej, at sige, at den, der ikke var Fabrikant, men hvis Virksomhed i Dvrigt skulde falde ind under Bestemmelserne i § 1, ikke skulde kunne belægges med Straf, naar han gjorde gældende, at hans Virksomhed faldt udenfor Loven, for de Overtrædelser, som maatte være faldne, førend det ved en Resolution fra Indenrigsministeriets Side var afgjort, at hans Virksomhed faldt

indenfor Loven; forst de Overtrædelser, han maatte begaa efter den Tid, vilde være strafbare. I Dvrigt er der forskjellig Ting ved Lovens Enkeltheder, som have været mig noget uklare. Jeg kan ikke ret godt forstne mig med Bestemmelsen i § 15 som den er stillet, at Forældrene blive straffede, naar Barnet er blevet anvendt til ulovligt Arbeide, med mindre det godtgjøres, at saadant ulovligt Arbeide er foregaaet uden deres Vidende og Villie. Det er et uheldigt Princip, som begynder at snige sig ind paa mange Punkter af vor Lovgivning; vi have ifjor og i forst høvt Lov, hvor det Princip findes nedlagt, at man bliver straffet, naar man ikke kan godtgjøre, at visse Omstændigheder forholde sig paa en eller anden Maade, at Staten ikke, som det hidtil altid har været Tilfældet, skal konstruere Beviset for den Sigtedes Skyld, men den Sigtede selv skal føre Bevis for sin Uskyld. Vi mødte det ifjor f. Ex. i Loven om Stempelafgift af udenlandske Pengeeffekter, uden Lov i Sagtloven og i Loven om Mark- og Befred. Jeg kan ikke negte, at jeg meget nødig vilde se dette Princip udvidet hertil; det vil allerede bidrage tilstrækkeligt til at garantere for Lovens Gjennemførelse, at der er En, som altid vil blive straffet for Overtrædelse, nemlig Fabrikanten, og som derfor vil tage sig i Agt for at tage Børn i Arbeide, naar de ikke opfylde Betingelserne i denne Lov, og der kan da ikke være saa stor Erang til at faae Forældrene straffede mere. I de fleste Tilfælde vil det jo dog stille sig klart, om Forældrene have vidst det eller ikke, og alle de Tilfælde falde jo bort. Spørgsmaalet dreier sig kun om Lovstilsælde, og der forekommer det mig ubilligt at stille det saaledes, at Forældrene kun kunne slippe for Straf, naar de kunne bevise, at de ikke have vidst det forud. — Det har været mig uklart, hvorledes egentlig § 3 er at forstaa; uagtet jeg har konfereret med et æret juridisk Medlem af dette Thing, er det endnu ikke bleven mig klart, hvor mange Timer, om det er 10 eller 12, at de unge Menneker maa arbejde. Der kan ansføres overmaade kraftige Grunde for begge Meninger, men skulde jeg decidere mig, kan jeg efter Loven ikke komme til andet Resultat, end at det er 12 Timer, medens jeg derimod synes, at det af Forhandlingerne i Landsthinget fremgaa, at man der mente, at det var 12 Timer minus 2 Timer til Hvile og Maaltider, altsaa 10 Timer. De maa, staar der, ikke anvendes til det i § 1 omhandlede Arbeide mere end 12 Timer i Løbet af et Døgn; disse Ord synes nærmest at tyde paa, at Arbeidstiden er 12 Timer. Dernæst hedder det ogsaa, at i Løbet af den nævnte Arbeidstid af 12 Timer skal der tilstaaes dem til Hvile og Maaltider mindst 2 Timer, ogsaa der synes det, at Arbeidstiden er 12 Timer, men at den skal afbrydes af 2 Hviletimer. Jeg tror, at det Andet har været Meningen, hvilket jeg i og for sig ogsaa finder rigtigt, og det allerede af den